

REPUBLIKA HRVATSKA

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O LOKALNOJ I PODRUCNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI**

Zagreb, 01. ožujka 2005.

PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O LOKALNOJ I PODRUCNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u Poglavlju VI. Ustava Republike Hrvatske pod nazivom “Mjesna, lokalna i područna (regionalna) samouprava”, i to posebno u odredbi stavka 1. članka 132. koji propisuje da se građanima jamci pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Potom, ustavnu osnovu, a time i utemeljenje zakonskog definiranja sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrže i odredba članka 134. Ustava kojom je u osnovi utvrđen djelokrug jedinica lokalne samouprave i način njegova utvrđivanja, kao i u odredbi članka 136. Ustava koja utvrđuje da su u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave samostalna i podliježu jedino nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

I navedene odredbe značajne su polaznice pri daljnoj razradi svih bitnih pitanja koja čine okosnicu sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave u Hrvatskoj.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ustav Republike Hrvatske utvrđuje pravo građana Republike Hrvatske na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. O značaju lokalne i područne (regionalne) samouprave zorno svjedoci ustavna odredba sukladno kojoj je i sama državna vlast u Hrvatskoj ograničena jedino i isključivo Ustavom zajamčenim pravom građana na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Uz navedeno, Ustav proklamira i načelo samostalnosti i samoodlučivanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su u obavljanju lokalnih poslova samostalne, u skladu sa zakonom i statutom, te podliježu jedino i isključivo nadzoru zakonitosti ovlaštenih državnih tijela koji se provodi u zakonom razrađenom postupku i protiv kojega je zajamčena daljnja, pravna, sudbena zaštita kako bi se u cijelosti otklonila mogućnost arbitrarnosti u postupanju od strane državnih tijela.

Utvrđivanje samostalnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga, te nemogućnost ispitivanja svrsishodnosti

donijetih odluka od strane državnih tijela, već jedino nadzor zakonitosti rada i akata, čine domicilni pravni okvir, a time i sam sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave kompatibilnim sa standardima već verificiranim u zakonodavstvima europskih zemalja, te posebice sa standardima sadržanima u aktima međunarodnog značaja, kao što je primjerice Europska povelja o lokalnoj samoupravi, pretežitim dijelom ratificirana 1997. godine. Vrijedno je spomenuti kako su temeljni postulati Europske povelje prihvaćeni i već se godinama primjenjuju u sustavu lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj.

Na temelju Ustava Republike Hrvatske, usvojenog 1990. godine, koji je utvrdio osnovna načela i odrednice ustrojstva državne vlasti i lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, usvojen je 1992. godine i sam Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi koji je, tada primjereno vremenu i potrebama prijelaznog razdoblja, utvrdio osnove sustava lokalne samouprave, nadležnost i ovlasti tijela lokalnih jedinica, njihove međusobne odnose i odgovornosti, osnove njihova financiranja i ostala temeljna pitanja od značaja za djelovanje lokalnih jedinica.

Uz navedeno, tadašnji Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi uredio je i osnovna pitanja načelno ustanovljavajući ujedno okvir preciziranju i daljnjoj razradi nadležnosti lokalnih jedinica, te mehanizme kontrole i nadzora nad zakonitošću njihova rada, a ujedno i ovlasti Vlade Republike Hrvatske pri provedbi kontrolnih instituta i mehanizama.

Uz temeljni Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi, koncem 1992. godine, te neposredno početkom 1993. godine, donijeti su i ostali organski zakoni čije je usvajanje bilo nužno za početak funkcioniranja lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj.

U razdoblju ustanovljavanja sustava lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj gotovo u hodu su otklanjane nelogičnosti i sustav je ponekad s manje ili više uspješnosti nadograđivan i usavršavan, no zadaca svih dosadašnjih Vlada Republike Hrvatske u domeni unutarnje politike, bila je stvaranje pravnih i političkih pretpostavaka za konstantno jačanje lokalne i regionalne samouprave.

Ta se zadaca ostvarivala, između ostaloga i širenjem kruga poslova lokalnih jedinica, posebice većih gradova, osiguranjem većeg stupnja samostalnosti u odnosu na središnju vlast i upravu, te poštivanjem prakse ograničavanja nadzora isključivo na nadzor zakonitosti. Logično jest i jedino moguće da se citav proces odvijao u fazama.

Donošenjem ustavnih promjena, konkretno odredbama članka od 63. do 71. Promjena Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 113/00), omogućeno je mijenjanje ranije usvojene koncepcije lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, u prvom redu decentraliziranje države, te diferenciranje nadležnosti koje će obavljati pojedini tip jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Naime, jedan je od temeljnih problema, uz nedovoljnu financijsku i personalnu kapacitiranost lokalnih jedinica do tada predstavljala i monotipska koncepcija definiranja djelokruga lokalnih jedinica. Konkretna negativna iskustva s tada postojećim sustavom lokalne samouprave ukazivala su na potrebu za suštinskim promjenama.

S jedne strane, neracionalno velik broj jedinica lokalne samouprave i zaposlenika u njezinim različitim upravnim tijelima bitno je i neposredno utjecao na razinu javne

potrošnje, dok je s druge strane centralizacija mnogih upravnih djelatnosti sprecavala ucinkovitost rada tijela lokalne samouprave. Istovremeno, postojeci sustav financiranja jedinica lokalne samouprave bio je izrazito neprimjeren, budući je onemogućavao razvitak ucinkovite komunalne infrastrukture, te kao takav nije bio u stanju odgovoriti na osnovne potrebe gradana na području zdravstvene zaštite, socijalne skrbi, zapošljavanja, obrazovanja, kulture i zaštite okoliša.

Jedan je od ciljeva reforme lokalne i područne (regionalne) samouprave koja predstoji nakon već provedenog stvaranja osnova i pravnih pretpostavaka za decentraliziranje nadležnosti i njihovo diferenciranje tijekom 2001. godine, te početnog i već provedenog decentraliziranja, svakako daljnji prijenos ovlasti na veće jedinice lokalne samouprave, u prvom redu veće gradove, kao urbane i gravitacijske centre u zemlji.

Receno konrektizira i Zaključak Vlade Republike Hrvatske usvojen na sjednici Vlade održanoj dana 23. travnja 2004. godine kojime je Vlada obvezala sve ministre da u roku 30 dana od dana usvajanja Zaključka dostave Središnjem državnom uredu za upravu, kao središnjem tijelu državne uprave nadležnom za ustrojstvo sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave u zemlji, popis svih poslova državne uprave obavljanje kojih je moguće prenijeti na velike gradove, te posebno na ostale gradove i općine (točka 3. Zaključka).

Temeljem navedenog Zaključka, Vlada Republike Hrvatske pokrenula je konkretne aktivnosti i poduzela niz mjera kojima je cilj daljnja decentralizacija, te razvitak lokalne demokracije kao ključne osnove u kontekstu približavanja europskim standardima.

Upravo su daljnji razvitak lokalne demokracije, decentralizacija i jačanje kapaciteta, te ohrabivanje i poticanje partnerstva između državnih vlasti na središnjoj i lokalnoj razini s relevantnim udruženjima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ocijenjeni prioritarnim ciljevima na čije se ostvarenje Republika Hrvatska opredijelila i Završnom deklaracijom usvojenom na Ministarskoj konferenciji održanoj dana 25. i 26. listopada 2004. godine u Zagrebu, pod nazivom «Ucinkovito demokratsko upravljanje na lokalnoj i regionalnoj razini».

Nastavno na započete pripreme aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske prihvatila je Nacionalni program rada za područje lokalne i područne (regionalne) samouprave, Zaključkom od dana 06. listopada 2004. godine.

Nacionalnim programom se, uz načelno opredjeljenje daljnjem nastavku reforme, odlučuje da će daljnji proces decentralizacije biti proveden na osnovi Programa decentralizacije uz razradu sadržaja i opsega funkcija, te prateću financijsku podlogu.

U tu svrhu, dakle kako bi iznašla modalitete selektivnog prijenosa poslova u djelokrug jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pracenje financijskim podlogama i provjerljivim simulacijama, kako bi osigurala veću samostalnost i utjecaj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na odlučivanje o bitnim pitanjima, te posebice kako bi izbjegla situaciju tehničkog prijenosa poslova jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave jedino i isključivo radi obavljanja istih, a da pri tome izostaje prijenos bitnih ingerencija u odlučivanju i posebice bitno prethodno financijsko uskladenje potencijala nužnih za uspješno obavljanje decentraliziranih poslova, Vlada

Republike Hrvatske na sjednici održanoj dana 09. prosinca 2004. godine usvojila je Okvirni program decentralizacije za razdoblje 2004. - 2007. godine, te imenovala Povjerenstvo za njegovu provedbu.

Buduće zakonske odredbe ustanovljavaju postupanje državnih tijela vezano uz Program najbolje prakse koji jest dio međunarodnog projekta pokrenutog od strane Vijeća Europe, a usmjeren je na širenje informacija o najboljoj praksi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i na razmjenu iskustava u njezinoj provedbi. U Republici Hrvatskoj program provodi Savez Udruga gradova i Udruga općina u Republici Hrvatskoj, no bitno je istaci da se Program provodi pod pokroviteljstvom Središnjeg državnog ureda za upravu i Vijeća Europe.

Predlaže se, između ostaloga, osnivanje ustanove za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave (Akademije lokalne demokracije), koju bi radi osiguranja i provedbe kontinuirane edukacije službenika i lokalnih dužnosnika osnovala Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom, u suradnji s nacionalnim savezima općina, gradova i županija u Republici Hrvatskoj.

Zaključno, državni nadzor propisuje se drukcije u odnosu na danas postojeća zakonska rješenja. Veće ovlasti u nadzoru daju se samim predstojnicima ureda državne uprave i resorno nadležnim tijelima državne uprave. Naime, provedba nadzora pokazala je svoje nedostatke i nedosljednost u praksi, te je stoga nastalo neodrživo stanje koje je nametnulo potrebu korjenitih promjena u provedbi državnog nadzora.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom i posljedice koje će proisteci donošenjem ovog Zakona:

- zakonsko definiranje poticanja što bolje prakse u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi,
- motiviranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u provedbi najbolje prakse,
- ustanovljavanje velikih gradova i definiranje njihova djelokruga,
- decentralizacija poslova i jačanje lokalne samouprave, u prvom redu velikih gradova, ali i županija,
- racionalnije organiziranje obavljanja određenih poslova, a time i maksimiziranje ušteda i uopće podizanje stupnja ekonomičnosti obavljanja poslova na lokalnoj razini,
- državni nadzor kao preduvjet zakonitosti u funkcioniranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i bitan preduvjet postizanja zakonitosti općih akata, rada i postupanja,
- radi osiguranja i provedbe kontinuirane edukacije službenika i lokalnih dužnosnika predlaže se osnivanje ustanove za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave (Akademije lokalne demokracije), koju će osnovati Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Ocjenjuje se da će provedba ovog Zakona iziskivati osiguranje određenih dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Predviđa se da će u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2006. godinu biti potrebno osigurati 1.000.000 kn kako bi se omogućio početak rada ustanove s ciljem razvoja lokalne i područne (regionalne) samouprave, te trajnog osposobljavanja lokalnih dužnosnika i službenika.

Daljnje decentraliziranje funkcija koje će uslijediti svakako će zahtjevati pracenje sredstvima nužnim za redovito i nesmetano obavljanje poslova, te je stoga izvjesno da predstoje izmjene u normativi iz domene financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog Zakona dostavlja se tekst prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Ujedno se napominje da sukladno odredbi članka 82. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske organske zakone, dakle zakone kojima se razraduju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela, te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika.

Slijedom iznijetoga, i zakon čije se donošenje predlaže potrebno je donijeti većinom glasova svih zastupnika Hrvatskoga sabora.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Uz prijedlog za donošenje Zakona prilaže se tekst važećeg Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», broj 33/01 i 60/01-vjerodostojno tumačenje) koji se mijenja i dopunjuje.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA
O LOKALNOJ I PODRUCNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI**

Clanak 1.

U Zakonu o lokalnoj i podrucnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», broj 33/01 i 60/01- vjerodostojno tumacenje), u clanku 2. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

"Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske, posebna je i jedinstvena, teritorijalna i upravna cjelina kojoj se ustrojstvo ureduje Zakonom o Gradu Zagrebu. "

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Clanak 2.

Iza clanka 11. dodaje se novi clanak 11a. koji glasi:

"Opcinama, gradovima i županijama mogu se dodijeliti godišnja priznanja za doprinos razvoju i jakanju lokalne i podrucne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj.

Priznanja iz stavka 1. ovoga clanka dodjeljuje Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga nacionalnog saveza jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave koji provodi program najbolje prakse."

Clanak 3.

Clanak 19. mijenja se i glasi:

"Opcine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog znacaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe gradana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

– uredenje naselja i stanovanje,

- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalne djelatnosti i komunalni red,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet u mirovanju,
- održavanje nerazvrstanih cesta,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka odredit će se poslovi obavljanje kojih su općine i gradovi dužni organizirati te poslovi koje mogu obavljati, ako su osigurali uvjete za njihovo obavljanje.”

Članak 4.

Iza članka 19. dodaje se članak 19a. koji glasi:

“Veliki gradovi, kao jedinice lokalne samouprave koje su ujedno gospodarska, financijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta razvitka šireg okruženja i koji imaju preko 40.000 stanovnika, kao i gradovi - sjedišta županija, u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalne djelatnosti i komunalni red,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet u mirovanju,
- održavanje javnih cesta,
- izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja, sukladno posebnom zakonu,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.”

Članak 5.

Članak 20. mijenja se i glasi:

“Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od podrucnoga (regionalnog) znacaja, a osobito poslove koji se odnose na:

- obrazovanje,
- zdravstvo,
- prostorno i urbanisticko planiranje,
- gospodarski razvoj,
- promet i prometnu infrastrukturu,
- održavanje javnih cesta,
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova,
- izdavanje gradevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uredenja, za podrucje županije izvan podrucja velikog grada, sukladno posebnom zakonu,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se ureduju pojedine djelatnosti iz stavka 1. ovoga clanka odredit ce se poslovi obavljanje kojih je županija dužna organizirati te poslovi koje županija može obavljati, ako je osigurala uvjete za njihovo obavljanje.”

Clanak 6.

Iza clanka 20. dodaje se novi clanak 20a. koji glasi:

"Odlucivanje u drugom stupnju i nadzor nad obavljanjem poslova koji se odnose na izdavanje gradevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uredenja, sukladno posebnom zakonu, a koje u samoupravnom djelokrugu obavljaju veliki gradovi i županije u nadležnosti je ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša, prostornog uredenja i graditeljstva."

Clanak 7.

Clanak 21. mijenja se i glasi:

"Veliki gradovi koji imaju više od 40.000 stanovnika, pored poslova koje obavljaju općine i gradovi, na svom podrucju mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije ako su osigurali uvjete za njihovo obavljanje."

Clanak 8.

Clanak 37. mijenja se i glasi:

"Sjednice predstavnickih tijela javne. Nazocnost javnosti može se iskljuciti samo iznimno, u slucajevima predvidenim poslovnikom."

Na sjednicama predstavnickog tijela glasuje se javno, ako predstavnicko tijelo ne odluci da se, u skladu s poslovnikom, o nekom pitanju glasuje tajno.

Sjednice predstavnickog tijela mogu se sazivati i elektronicnim putem, te se održavati putem video-veze (video-konferencija).

Poslovníkom o radu predstavnickog tijela precizno će se urediti osiguranje procjena rasprave i sudjelovanje u radu i odlučivanju."

Clanak 9.

Clanak 46. mijenja se i glasi:

"Clanove poglavarstva bira predstavnicko tijelo na prijedlog predsjednika poglavarstva, u skladu s ovim Zakonom i statutom, vecinom glasova svih clanova na vrijeme od cetiri godine.

Clanovi poglavarstva mogu biti zaduzeni za jedno ili više određenih područja iz djelokruga lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave."

Clanak 10.

U clanku 53. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

"Procelnici mogu biti clanovi poglavarstva, ukoliko je to propisano zakonom ili statutom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave."

Clanak 11.

Iza clanka 56. dodaju se novi clanci 56a. i 56b. koji glase:

“Clanak 56a.

Službenici u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi poticat će se na trajno stručno osposobljavanje i usavršavanje putem tečajeva, seminara i školovanja.

Trajno osposobljavanje i usavršavanje službenika u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi provodit će se na osnovi strategije i plana trajnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, koje će na temelju zajednickog prijedloga nacionalnog saveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Središnjeg državnog ureda za upravu donijeti Vlada Republike Hrvatske.

Clanak 56b.

Vlada Republike Hrvatske u suradnji s nacionalnim savezom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osnovat će ustanovu za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi provedbe trajnog osposobljavanja lokalnih dužnosnika i službenika.

Clanak 12.

Clanak 79. mijenja se i glasi:

“Nadzor zakonitosti općih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnicka tijela općina, gradova i županija obavljaju uredi državne uprave u županijama i nadležna tijela središnje državne uprave svako u svojem djelokrugu koji je određen posebnim zakonima.

Nadzor zakonitosti općih akata koje u samoupravnom djelokrugu donose predstavnička tijela, a koji se odnose na djelatnost prostornog uređenja obavlja ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva ”

Članak 13.

Iza članka 79. dodaje se novi članak 79a. koji glasi:

“Općinski načelnik, gradonačelnik i župan dužni su dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt (u daljnjem tekstu: “opći akt”) predstojniku ureda državne uprave u županiji (u daljnjem tekstu: “predstojnik”) u roku od osam dana od dana donošenja općeg akta.”

Članak 14.

Članak 80. mijenja se i glasi:

“Predstojnik je dužan bez odgode izvršiti nadzor nad zakonitošću općeg akta.

Kada predstojnik ocijeni da je opći akt u suprotnosti s Ustavom i zakonom (alternativa: Ustavom, zakonom, statutom ili poslovnikom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave) ovlašten je i dužan, u roku 8 dana od dana njegove dostave, opći akt obustaviti od primjene posebnom, obrazloženom odlukom.

Odluka o obustavi općeg akta dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, središnjem tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu obustavljeni opći akt, te središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.”

Članak 15.

Iza članka 80 dodaje se novi članak 80a. koji glasi:

“Odluku o obustavi općeg akta od primjene mogu donijeti središnja tijela državne uprave u okviru svoga djelokruga utvrđenog posebnim zakonom ili neposredno središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Odluka o obustavi od primjene koju je neposredno donijelo središnje tijelo državne uprave dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavničkog tijela koje je donijelo obustavljeni opći akt, općinskom načelniku, gradonačelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku o obustavi.”

Članak 16.

Članak 81. mijenja se i glasi:

“Kada nadležno središnje tijelo državne uprave zaprimi odluku predstojnika o obustavi opceg akta ocijenit ce osnovanost odluke u roku od 8 dana od dana njezina prijama.

Ukoliko središnje tijelo državne uprave odluku o obustavi ocijeni neosnovanom, ukinut ce odluku predstojnika.

Odluka središnjeg tijela državne uprave o ukidanju odluke predstojnika dostavlja se bez odgode predsjedniku predstavnickog tijela koje je donijelo obustavljeni opci akt, opcinском nacelniku, gradonacelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i podrucne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno donijelo odluku kojom se ukida odluka predstojnika.“

Clanak 17.

Clanak 82. mijenja se i glasi:

“Ukoliko središnje tijelo državne uprave obustavi od primjene opci akt, odnosno odluku predstojnika ocijeni osnovanom, predložit ce bez odgode Vladi Republike Hrvatske da u roku 30 dana pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Odluka središnjeg tijela državne uprave kojom je odluka predstojnika ocijenjena osnovanom, te prijedlog Vladi Republike Hrvatske za pokretanjem postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske dostavljaju se bez odgode predsjedniku predstavnickog tijela koje je donijelo obustavljeni opci akt, opcinском nacelniku, gradonacelniku ili županu, predstojniku i središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i podrucne (regionalne) samouprave ukoliko ono nije neposredno postupalo.”

Clanak 18.

Iza clanka 82. dodaje se novi clanak 82a. koji glasi:

“Vlada Republike Hrvatske pokrenut ce postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opceg akta pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana zahtjeva za pokretanjem postupka.

Ukoliko Vlada Republike Hrvatske ne pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od primitka prijedloga za pokretanje postupka, prestaje obustava od primjene opceg akta.”

Clanak 19.

U clanku 85. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

“Ukoliko je predsjednik raspuštenog predstavnickog tijela protiv rješanja Vlade Republike Hrvatske o raspuštanju podnio tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske, a tužba je odbacena ili odbijena, Vlada ce raspisati prijevremene izbore za predstavnicko

tijelo u roku 60 dana od dana dostave odluke Upravnog suda središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.”

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima su dodjeljeni dosadašnji poslovi državne uprave koje su obavljali uredi državne uprave u županijama, preuzet će službenike, predmete u radu, arhivirane predmete i dokumentaciju u skladu s posebnim zakonom koji će propisati način i rok za preuzimanje.

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Narodnim novinama”, a primjenjuje se od dana objave službenih rezultata prvih sljedećih redovnih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Članak daje definiciju Grada Zagreba sukladno ustavnim odredbama. Grad Zagreb definira se kao glavni grad Republike Hrvatske, te kao posebna i jedinstvena, teritorijalna i upravna cjelina kojoj se ustrojstvo uređuje Zakonom o Gradu Zagrebu.

Uz članak 2.

Predviđa se mogućnost dodjele godišnjeg priznanja za najbolju praksu u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave za doprinos razvoju i jačanju lokalne i područne (regionalne) samouprave, te se institucionalizira već pokrenuti projekt.

Uz članak 3.

Određuje se djelokrug jedinica lokalne samouprave, dok se posebnim propisima prepušta urediti djelokrug poslova koje su jedinice lokalne samouprave dužne organizirati te djelokrug poslova koje mogu obavljati, ako su osigurale uvjete za njihovo obavljanje.

Uz članak 4.

Znacajna je novina da se velikim gradovima koji imaju preko 40.000 stanovnika dodatno preciziraju i utvrđuju poslovi. Takvo rješenje predstavlja daljnje jačanje lokalne samouprave, posebno onih jedinica koje imaju preduvjeta preuzeti i obavljati poslove u znatno širem opsegu spram dosadašnjih zakonskih rješenja, posebno imajući u vidu poslove koji se odnose na promet u mirovanju, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, te drugih akata vezanih uz gradnju.

Uz članak 5.

Određuje se djelokrug županija, dok se posebnim propisima prepušta urediti djelokrug poslova koje su županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave dužne organizirati te djelokrug poslova koje mogu obavljati, ako su osigurale uvjete za njihovo obavljanje.

Uz članak 6.

Odredbom se propisuje da će odlučivanje u drugom stupnju i nadzor nad obavljanjem poslova koji se odnose na izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, te drugih akata vezanih uz gradnju, sukladno posebnom zakonu, a koje u samoupravnom djelokrugu obavljaju veliki gradovi i županije biti pridržano u nadležnosti središnjeg tijela državne uprave, a to je ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Uz članak 7.

Utvrđuje se da veliki gradovi koji imaju preko 40.000 stanovnika mogu na svom području obavljati i poslove iz djelokruga županije ako su osigurali uvjete za njihovo obavljanje.

Uz članak 8.

Naglašava se javnost rada predstavničkih tijela, te se predviđa mogućnost da sjednice predstavničkog tijela budu sazivane i elektroničkim putem, te se održavaju putem video-veze i primjenom ostalih oblika suvremenih komunikacijskih tehnologija, naravno u slučajevima predviđenim poslovníkom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 9.

Propisuje se i drukčiji način izbora članova poglavarstva. Ujedno, odredba se uskladuje s Vjerodostojnim tumačenjem članka 31. stavka 1., članka 46. stavka 1., članka 53. stavka 4. i članka 90. stavka 1. Zakona ("Narodne novine", broj 60/01).

Uz članak 10.

Izmjena se odnosi na status pročelnika upravnih odjela jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 11.

Predviđa se i planira stručno osposobljavanje i usavršavanje lokalnih službenika, te osnivanje ustanove za razvoj lokalne i područne (regionalne) samouprave radi osiguranja i provedbe kontinuirane edukacije službenika i lokalnih dužnosnika, naravno u suradnji s nacionalnim savezom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj.

Uz članke od 12. do 19.

Navedenim se odredbama uređuje državni nadzor i zaštita lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Propisuje se da nadzor zakonitosti općih akata predstavničkog tijela općina, gradova i županija u njihovom samoupravnom djelokrugu obavljaju uredi državne uprave u županijama i tijela središnje državne uprave svako u svojem djelokrugu koji je utvrđen posebnim zakonima. Ujedno se definiraju ovlasti predstojnika te središnjih tijela državne uprave vezano uz donošenje odluke o obustavi općeg akta predstavničkog tijela.

Jednako tako, navode se okolnosti stjecanjem kojih je Vlada Republike Hrvatske ovlaštena na raspisivanje prijevremenih izbora za raspušteno predstavničko tijelo.

Uz članak 20.

Propisuje se da će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima su dodjeljeni dosadašnji poslovi državne uprave koje su obavljali uredi državne uprave u županijama, preuzeti ujedno i predmete u radu, arhivirane predmete i dokumentaciju u skladu s posebnim zakonom.

Uz članak 21.

Određuje se da će ovaj Zakon stupiti na snagu osmoga dana od dana nakon što bude objavljen u "Narodnim novinama", a primjenjivat će se od dana objave službenih rezultata prvih slijedećih redovnih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.